

Direktoratet for byggkvalitet (DiBK)
post@dibk.no

Oslo, 15.11.2016

Innspill fra NIL vedrørende kompetansekrav ved sentral godkjenning

DiBK har bedt næringen om innspill til å forbedre kompetansekravene for ordningen med sentral godkjenning. BNL har i denne sammenheng satt ned en arbeidsgruppe med Per Jæger som leder. Gruppen er sammensatt av representanter fra de fleste fagområdene, men vår yrkesgruppe er ikke representert her. Innspillet gjøres derfor direkte til DiBK.

Om NIL

NIL er Norske interiørarkitekters og møbeldesigneres landsforening. For å bli medlem av NIL har man mastergrad i interiørarkitektur og møbeldesign fra Kunsthøgskolen i Oslo, Kunst- og designhøgskolen i Bergen eller tilsvarende fra høgskoler/ universitet i andre land. Mer om NILs opptakskrav kan leses her: <http://www.nil.no/medlemskap/opptakskrav>

Utilsiktede negative konsekvenser for interiørarkitektene

Som følge av, eller i forbindelse med, at kompetansetabellen ble flyttet fra veileder opp i forskrift, får ingen av våre medlemmer innvilget sentral godkjenning innenfor arkitekturprosjektering slik som tidligere (med unntak av de som foreløpig kan fornye sin etter det gamle regelverket). At sentral godkjenning ikke innvilges indikerer at foretakene heller ikke kan erklære ansvarsrett i prosjekter, med unntak av tiltaksklasse 1, hvor man gis anledning til å søke om ansvarsrett jf. SAK10 § 11-4, 6. ledd.

Mange av våre medlemmer har i en årrekke jobbet med prosjekter i tiltaksklasse 1 og 2. Vi håper å finne en løsning som gjør at kompetansen til foretakene fremdeles anerkjennes gjennom lovgivningen og sentralgodkjenningsordningen, slik at foretakene selv kan påta seg ansvarsrett uten å måtte leie inn faglig ledelse eller delta som underleverandør. Vi mener det er mest forsvarlig å plassere ansvaret der det faktisk ligger.

Det er svært viktig for våre medlemmer å kunne inngå i sentralgodkjenningsordningen innenfor sine fagområder som omfattes av plan- og byggesakslovgivningen. Våre medlemmer er opptatt av kvalitet, og ønsker i likhet med øvrige faggrupper å kunne skilte med det kvalitetsmerket sentral godkjenning gir.

Om interiørarkitekter

Siden interiørarkitekt ikke er en beskyttet tittel, er det viktig å legge utdanning til grunn for vurdering av den enkeltes kompetanse, sammen med erfaring. Erfaring alene vil ikke være tilstrekkelig, men bør vektlegges tyngre enn hva dagens ordning legger opp til. NIL har et filter som kvalitetssikrer medlemmenes kvalifikasjoner, med stor vekt på utdanning.

En mastergrad innenfor interiørarkitektur inneholder en rekke elementer som er relevant for prosjektering av bygg, herunder kan bl.a. nevnes arkitektonisk utforming, rom- og materialstudier, universell utforming, konstruksjonssikkerhet, lys og lydforhold.

En interiørarkitekt MNIL har gjennom sin 5-årige masterutdanning ervervet kompetanse i bygningers funksjoner og logistikk - og evne til å omsette brukerbehov til funksjonelle, varige, fleksible og fremtidsrettede løsninger. Omgivelser ute og inne, tilgjengelighet ute og inne, funksjonalitet, sikkerhet, volum, lys, lyd, overflater og materialbruk er noen av områdene der en interiørarkitekt har høyeste kompetanse. En interiørarkitekt har etter 5-årig utdanning god kunnskap om gjeldende regelverk, store deler av TEK10 er innenfor en interiørarkitekts kompetanseområde og hele kapittel 12 i TEK10 er innenfor interiørarkitektens spesialområde.

Forslag til løsning

Slik NIL se det, vil følgende grep kunne bidra til at våre medlemmer kan benytte sin kompetanse inn i prosjekter under egen ansvarsrett og med sentral godkjenning.

1. Aksept for kompetanse:

Mastergrad i interiørarkitektur bør, med henvisning til kompetanseplanene fra kunsthøgskolen i Oslo og Kunst- og designhøgskolen i Bergen, samt opparbeidet realkompetanse etter kravene i kompetansetabellen, gi sentral godkjenning for arkitektur i tiltaksklasse 1. I dag anerkjenner ikke DIBK denne bakgrunnen, dette bør ses nærmere på.

En master innen interiørarkitektur og møbeldesign med påfølgende praksisår skal gi grunnleggende kompetanse for prosjektering av bygg særlig i tiltaksklasse 1, også innenfor konstruksjonssikkerhet og sikkerhet ved brann, selv om det er nærliggende at man vil benytte statiker, byggingeniør eller tilsvarende fagkyndig ved detaljprosjektering av konstruksjonssikkerhet.

2. Nytt godkjenningsområde:

Det bør innføres et eget godkjenningsområde for PRO interiørarkitektur (interiørprosjektering). Godkjenningsområdet kan innebære prosjektering av planløsning, universell utforming og øvrige elementer i TEK10 kap. 12 «planløsning og bygningsdeler i byggverk». Dette godkjenningsområdet vil være særlig aktuelt i tiltaksklasse 2 og 3.

Tilsvarende ansvarsområder kan også ligge direkte under PRO arkitektur, men ved at det i tillegg innføres et nytt og mer snevert godkjenningsområde, sikrer man både fokus på faget og at spisskompetansen som gis gjennom master i interiør- og møbeldesign kan utøves under en egen sentral godkjenning og egen ansvarsrett i de prosjekter hvor de allerede i dag har en sentral rolle.

3. Plassering av kompetansetabell

Kompetansetabellen flyttes tilbake til veileder, slik at DiBK ved sentral godkjenning kan anerkjenne den faktiske kompetansen til foretaket slik som tidligere. Ofte gir erfaringen som er opparbeidet under utøvelse av faget høyere og bredere kompetanse enn utdanningen, så lenge utdanningen ligger i bunnen.

4. Unntak fra saksbehandlingsforskriften

Det er ikke mulig å søke dispensasjon fra saksbehandlingsreglene jf. pbl § 19. Dersom kompetansetabellen beholdes som bindende på forskriftsnivå slik den ligger i dag, bør sentral godkjenning kunne gis gjennom innføring av en ny unntaksbestemmelse. Unntaksbestemmelsen kan benyttes der foretaket ikke oppfyller tabellen tilstrekkelig, men kan kompensere manglende nivå gjennom enten høyere relevant utdanning eller lenger relevant praksis. Dette vil til en viss grad være i tråd med tidligere praksis, med unntak av at det gir en høyere grad av bevisstgjøring ved at unntaksbestemmelsen må benyttes.

Avslutningsvis

Mastergradutdannede interiørarkitekter møter innimellom på en misoppfattelse av deres faglige kunnskap, hvilket nok skyldes at tittelen ikke er vernet, og at det er mange som forveksler oss med f.eks. interiørkonsulenter som har tilegnet seg kunnskap gjennom et enkelt brevkurs eller tilsvarende. NILs medlemmer har et dedikert og lidenskapelig forhold til sitt fagområde som i hovedsak består av å skape den gode løsningen i flere dimensjoner, med utvendig og/eller innvendig rom i fokus.

Vi vil trekke frem at NIL samarbeider med Norske arkitekters landsforbund (NAL) om kurs og videreutdanning, da fagområdene overlapper hverandre i arbeidene medlemmene utfører.

På vegne av NILs medlemmer håper vi at vårt innspill tas seriøst og implementeres i det videre arbeidet til DiBK, slik at våre medlemmer igjen kan utøve sitt yrke med sentral godkjenning og ansvarsrett i byggesaker.

Med vennlig hilsen

**Norske interiørarkitekters og
møbeldesigneres landsforening**

Mona Lise Lien
Daglig leder

971 76 230
mona.lise.lien@nil.no